Samenvatting Beleidsplan 2027-2030

De wereld verandert. Altijd. Als nationale bibliotheek bewegen we al meer dan 225 jaar mee. Ons werk verandert daardoor ook. Daar houden we rekening mee in onze plannen. Zo raakt de digitalisering en commercialisering van kennis direct aan het werk dat wij doen. Dat geldt ook voor de groeiende kenniskloof die hierdoor ontstaat. Ook klimaatverandering is van invloed op de keuzes die we de komende jaren moeten maken. Hoe we dat doen, wat we doen, met wie we dat doen en volgens welke waarden we daarbij werken, lees je in ons beleidsplan. Dit is de samenvatting van dat plan.

Wat zijn onze plannen?

De KB nationale bibliotheek heeft drie speerpunten voor de komende beleidsperiode: vrije toegang tot informatie, lezen, leren en onderzoeken, en bouwen aan publieke ruimtes. Voor deze drie speerpunten hebben we ambities geformuleerd.

Vrije toegang tot informatie

Iedereen moet bij informatie kunnen. Zonder dat een ander bepaalt wat je wel en niet mag zien. De KB draagt daarom bij aan publieke toegang tot informatie. Dat doen we door wat alleen een nationale bibliotheek doet: het geschreven erfgoed van Nederland bewaren en toegankelijk maken.

- We werken aan een nationale bibliotheekverzameling die meerstemmig en betekenisvol is, open en bruikbaar voor mens en machine, en veilig en duurzaam bewaard voor toekomstige generaties.
- We investeren in digitale infrastructuren, metadata, linked data en andere vormen om verbonden digitaal erfgoed te versterken.
- We investeren in veilige opslag, digitale preservering, duurzaamheid en soevereiniteit en internationale samenwerking.
- We maken fysiek en digitaal een inhaalslag en bewegen mee met nieuwe vormen van publiceren.
- We verbinden de nationale bibliotheekverzameling met andere erfgoedverzamelingen.

Lezen, leren en onderzoeken

Een democratische samenleving staat of valt met burgers die informatie kunnen vinden, begrijpen en op waarde schatten. Lezen ontwikkelt creativiteit, empathie en oordeelsvermogen, onderzoek biedt nieuwe inzichten en kennis. Als nationale bibliotheek zijn we daarmee een onderdeel van het leervermogen van Nederland.

- We brengen meer mensen aan het lezen, ook wie dat nu niet doet. Dit doen we door ons niet alleen te richten op toegang en aanbod, maar ook op gebruik.
- We vergroten het vermogen van mensen om met nieuwe vormen van informatie en technologie om te gaan. Dit doen we door met onze netwerkpartners te werken aan een leven lang ontwikkelen, digitale geletterdheid en digitaal burgerschap.
- We versterken de mogelijkheden voor mensen om zelf onderzoek te doen. Dit doen we door nieuwe technologie te

benutten, *open science* te bevorderen en een publieke zoekomgeving te bouwen voor open wetenschappelijke kennis.

Bouwen aan publieke ruimtes

Een open democratische samenleving heeft ruimtes nodig waarin mensen elkaar ontmoeten, informatie kunnen duiden, perspectieven kunnen delen en met verschillen kunnen omgaan. Zonder zulke open en toegankelijke ruimtes, fysiek en digitaal, komt het vermogen van mensen om gezamenlijk kennis te ontwikkelen en het publieke gesprek te voeren onder druk te staan.

- We versterken de fysieke publieke ruimte. Dit doen we door een nieuw nationaal bibliotheekgebouw te realiseren waar iedereen welkom is en dat symbool staat voor de vrije toegang tot informatie.
- We werken met onze partners aan een landelijk dekkend netwerk van plekken waar mensen terechtkunnen voor kennis, cultuur en ontmoeting.
- We versterken de digitale publieke ruimte, met name op het gebied van lezen en onderzoeken. Dit doen we door bij te dragen aan infrastructuren die worden gebouwd op basis van publieke waarden en niet op basis van verdienmodellen.

Hoe maken we deze plannen waar?

De maatschappelijke opgaven waar we voor staan zijn groot. Ze vragen iets van wat we doen, maar ook van hoe we dat doen en met wie. We werken vanuit publieke waarden, juist nu die onder druk staan: toegankelijkheid, authenticiteit, betrouwbaarheid, onafhankelijkheid en pluriformiteit. Deze waarden worden gedeeld door onze partners: bibliotheken, erfgoedinstellingen, wetenschap en onderwijs, het boekenvak en publieke digitale organisaties. Nationaal en internationaal. Grote maatschappelijke opgaven brengen we alleen samen verder.

Ook is robuuste financiering nodig. De financiering van onze digitale taken voor de nationale bibliotheekverzameling schiet structureel tekort. Het ministerie van OCW heeft dat ook erkend. In deze beleidsperiode moet hiervoor een oplossing komen. Zodat wij onze digitale taken kunnen blijven uitvoeren, zorgen dat ook toekomstige generaties toegang hebben tot kennis en lezen, en kunnen blijven bijdragen aan een sterke en veerkrachtige democratie.

Lees verder

Lees al onze plannen en ambities in het Beleidsplan 2027-2030.